

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

AU Library

Årsplan 2026

FOTO: Ida Marie Jensen

Indledning

Det Kgl. Bibliotek (KB) driver AU Library (AUL), som leverer biblioteksservice til studerende og ansatte ved Aarhus Universitet (AU) i henhold til rammeaftalen om biblioteksdrift. Dette indbefatter en lang række services og driftsopgaver inden for kerneydelserne informationsforsyning, forskerservice, brugerbetjening og uddannelse.

Årsplanen tager afsæt i AUL-strategiplan 2026-2028 og beskriver Det Kgl. Biblioteks varetagelse af universitetsbiblioteksopgaven på AU i 2026. Årsplanen sætter retningen for den konkrete udmøntning af strategiplanens fokusområder for det kommende år.

Et fortsat tæt samarbejde mellem AU og KB er afgørende for at sikre nærhed mellem biblioteket og de faglige miljøer. Herunder de årlige dialoger om biblioteksbetjeningen med fakulteter og institutter samt den løbende prioritering af services i takt med, at nye dagsordner og ønsker opstår. Dette er med til at sikre, at bibliotekets ydelser passer til brugernes behov og den virkelighed, der omgiver os.

Der opleves et øget behov for, at biblioteket synliggør sig som sparringspartner vedr. spørgsmål om generativ AI. Herunder vejledning i ophavsret, kildebevidsthed og lignende biblioteksfaglige emner i relation til AI. I 2026 vil der derfor være et øget fokus på at styrke dette i bibliotekets eksisterende services.

Der er nuanceforskelle mellem fakulteternes ønsker til biblioteket, men de overordnede behov og krav er enslydende på tværs af AU. Derfor arbejder AUL med at forankre services lokalt og tilpasser dem, så de imødekommer de specifikke behov hos fagmiljøerne.

AU Library's kerneydelser

Årsplanen tager udgangspunkt i AUL's fire overordnede kerneydelser:

AU Library leverer adgang til fysiske og digitale materialer gennem forhandling af licenser og brugerbaseret indkøb

AU Library understøtter AU's studerende gennem vejledning og undervisning i akademiske informationskompetencer og digital dannelse. Samtidig understøttes AU's undervisere i tilrettelæggelsen af kurser.

AU Library leverer støtte og vejledning til AU's forskere i de relevante faser af forskningscyklussen og understøtter forskerne i at gøre forskningen åben og frit tilgængelig for samfundet

AU Library servicerer AU's studerende og ansatte fysisk og digitalt og tilbyder et inspirerende biblioteksmiljø med plads til fordybelse og fællesskab

Informationsforsyning

Informationsforsyning ses fortsat som den mest centrale kerneydelse i biblioteksbetjeningen af AU, da adgangen til informationsressourcer er afgørende for, at AU fortsat kan levere forskning og uddannelse af højeste kvalitet. Hovedparten af de indkøbte ressourcer er e-baserede, i form af e-tidsskrifter, databaser og e-bøger, men der indkøbes fortsat relevante og efterspurgte, fysiske materialer til fagmiljøerne.

Biblioteket vil igangsætte følgende indsatser/aktiviteter i 2026:

- Fremtidssikre styring og sikkerhed i forhold til brugernes adgang til universitetsbibliotekets e-ressourcer. Dette betyder konkret, at der indføres obligatorisk login ved benyttelse af e-ressourcer. Det vil i den forbindelse være målrettet kommunikation og lettilgængelige support-muligheder.
- Der skal løbende laves analyser af diverse AI-værktøjer. Dette for at sikre rettidige indkøb af AI-licenser samt tilgængeliggørelse af relevante, gratis AI-værktøjer.
- Sikre en bedre udnyttelse af udgifter til publicering og licensaftaler ved at samle begge dele i licensaftaler med forhandlede publiceringsrabatter o.lign (*read and publish* aftaler).
- Sikre, at brugerne har kendskab til, at det er dem, der via indkøbsforslag skal stå for sikring og opdatering af den fysiske bogsamling med relevante og nye bøger. Udover kendskab til dette skal der også arbejdes for, at der er mulighed for at foreslå bøger til indkøb, de steder hvor brugerne er.
- Ved kassation af større samlinger er det vigtigt at anvende KB's kassationspolitik og inddrage både fagfaglige repræsentanter samt ledelsesrepræsentanter.

Uddannelse

Biblioteket tilbyder undervisning og vejledning, der understøtter de studerendes tilegnelse af digitale og akademiske kompetencer inden for litteratursøgning, referencehåndtering, kildebevidsthed, plagiering og dataforståelse. Kontaktbibliotekarerne sørger for, at der lokalt undervises i de fagligt relevante emner. Ligeledes understøtter biblioteket AU's undervisere i forberedelsen og tilrettelæggelsen af deres undervisning. Der er fortsat et behov for at øge bevidstheden om vigtigheden af akademiske informationskompetencer og digital dannelse hos de studerende.

Biblioteket vil tilbyde undervisning i samt understøtte AU's undervisning inden for følgende aktiviteter:

- For at sikre høj kvalitet i den undervisning, vi leverer til AU, vil vi øge fokus på de pædagogiske og didaktiske overvejelser i undervisningen med henblik på løbende kompetenceudvikling.
- Bidrage til at øge kompetencerne indenfor AI-værktøjer og digitale metoder.
- Fortsat formidle og vejlede i AI og ophavsret. Især hvad angår brugen af vores elektroniske licenser samt tekst – og datamining.
- For at understøtte AUs indsats med fastholdelse af de internationale studerende og studerende på specifikke talentforløb vil vi i samarbejde med de enkelte fakulteter øge bibliotekets indsats overfor disse målgrupper.
- Sikre synlighed for de studerende om vores digitale samlinger og vores kulturarv som datasæt.

Forskerservice

Ud over at sikre adgang til de essentielle informationsressourcer, understøtter biblioteket AU igennem en lang række forskningsfremmende aktiviteter og services. Centralt i AUL's forskerservice står kontaktbibliotekarerne – AUL-medarbejdere, der er særligt tilknyttet specifikke fagmiljøer, og som tilbyder relevant vejledning til forskerne i forbindelse med bibliotekets services. Endvidere tilbydes der vejledning og undervisning af ph.d.-studerende og forskere i relevante forskningsrelaterede emner. Ydermere er der i 2026 fokus på at udvikle onboardingen af internationale forskere i biblioteket.

I forhold til forskerservices vil biblioteket særligt prioritere de følgende aktiviteter fremadrettet:

- Fortsat fokus på at vejlede og formidle i anvendelsen af åbne publiceringsformater samt øge kendskabet til publicering via åbne kanaler.
- Bidrage til at understøtte den enkelte forskers synlighed og øge kendskabet til forskellige typer af forskningsformidling.
- Sikre mulighed for at forskningsevaluering/-analyser kan udarbejdes på andre metrikker end udelukkende publiceringsmetrikker.
- Bidrage til at øge kompetencerne indenfor AI-værktøjer og digitale metoder.
- Fortsat formidle og vejlede i AI og ophavsret. Især hvad angår brugen af vores elektroniske licenser samt tekst – og datamining.
- Sikre synlighed i de faglige miljøer om vores digitale samlinger og vores kulturarv som datasæt.

Brugerbetjening

AUL servicerer AU's studerende og ansatte fysisk såvel som digitalt med blik for de forskellige målgrupper og behov. Parallelt med AU arbejder AUL for at videreudvikle de fysiske rum, så der etableres et moderne og inspirerende studiemiljø med plads til alle aspekter af studielivet.

Biblioteket vil igangsætte følgende indsatser i 2026:

- Udvikling af tilbuddene i de fysiske biblioteksrum med indsatsen "Sense of Belonging", hvor der sættes fokus på det gode værtsskab. Det er essentielt for AUL-bibliotekerne, at brugerne føler sig velkomne, værdsatte og som en del af fællesskabet gennem bibliotekets rum, ressourcer og personale.
- Parallelt med ovenstående arbejdes der løbende med kompetenceudvikling, så alle medarbejdere med brugerkontakt kompetenceudvikles og bliver klogere på den unge generation Z. Herunder også generationens digitale vaner og præferencer, ligesom viden om neurodivergens og adfærd er en del af kompetenceudviklingsforløbet.
- AUL vil fortsætte arbejdet med at udvikle kommunikationskanalerne, herunder styrke arbejdet på de sociale medier og sikre udvikling af hjemmesider og øvrigt informationsmateriale.

